

AAN DE RAAD VAN DE GEMEENTE TEN BOER

Raadsvergadering: 21 februari 2018

Registratienummer: TB18.6792356

Agendapunt: 9

Onderwerp: Verordening en Nadere regels jeugdhulp 2018

Voorstel:

- I. de Verordening jeugdhulp gemeente Ten Boer 2018 vast te stellen onder gelijktijdige intrekking van de Verordening jeugdhulp gemeente Ten Boer 2015;
- II. dit besluit in werking te laten treden op 1 april 2018 en bekend te maken via de gemeenschappelijke voorziening overheidspublicaties;
- III. kennis te nemen van de Nadere regels jeugdhulp gemeente Ten Boer 2018.

Toelichting:

De voorliggende nieuwe Verordening en de door het college vast te stellen Nadere regels zijn een actualisatie van de huidige Verordening en de huidige Nadere regels jeugdhulp, beide uit 2015. De nieuwe teksten zijn gebaseerd op voorbeelddocumenten en op veranderde inzichten in de delegatie van bevoegdheden in het kader van de Jeugdwet in casu uitspraken van de Centrale Raad van Beroep (CRvB). Uit die uitspraken blijkt in elk geval dat delegatie aan het college niet is toegestaan voor wat betreft de wijze waarop de hoogte van het pgb-tarief wordt vastgesteld. Ook zijn enkele veranderingen in de Jeugdwet en voortschrijdend inzicht naar aanleiding van de dagelijkse praktijk verwerkt.

Tevens is een omissie in de huidige Verordening hersteld door artikelen op te nemen over afstemming van jeugdhulpvoorzieningen met enkele andere voorzieningen. Ook is in de Verordening een bepaling opgenomen over toezicht.

Ten Boer, 8 februari 2018

Burgemeester en wethouders
van de gemeente Ten Boer,

F. de Vries, burgemeester

J.L. Bosdijk, secretaris

Bijlagen:

1. Bijgevoegd:

- Conceptbesluit
- Verordening jeugdhulp Ten Boer 2018
- Nadere regels jeugdhulp Ten Boer 2018 met algemene toelichting

2. Ter inzage:

-

Nr. 9 De raad van de gemeente Ten Boer;

gelezen het voorstel van burgemeester en wethouders d.d. 23 januari 2018,

gelet op de desbetreffende wettelijke bepalingen;

b e s l u i t :

- IV. de Verordening jeugdhulp gemeente Ten Boer 2018 vast te stellen onder gelijktijdige intrekking van de Verordening jeugdhulp gemeente Ten Boer 2015;
- V. dit besluit in werking te laten treden op 1 april 2018 en bekend te maken via de gemeenschappelijke voorziening overheidspublicaties;
- VI. kennis te nemen van de Nadere regels jeugdhulp gemeente Ten Boer 2018.

Aldus besloten in de openbare vergadering van de raad van de gemeente Ten Boer, gehouden op 21 februari 2018.

De raad voornoemd,

F. de Vries, voorzitter

R.S. Bosma, griffier

Aanleiding en doel

Met de komst van de Jeugdwet is een aantal voorbeelddocumenten verschenen, op basis waarvan gemeenten hun Verordeningen en Nadere regels konden maken.

In afstemming met uw raad is toen gekozen voor een Verordening zoveel mogelijk op hoofdlijnen met daarbij een aantal delegatiebepalingen. De meer gedetailleerde regelgeving kon door het college in de Nadere regels worden gedaan. Deze werkwijze blijkt nu niet helemaal overeenkomstig de wet te zijn. Uitspraken van de CRvB geven dat nu aan. De nieuwe Verordening bevat daarom een aantal zaken dat op dit moment (deels) is geregeld in de Nadere regels maar dus thuishoort in de Verordening. Deze nieuwe inzichten zijn nu verwerkt.

Dit raadsvoorstel voorziet erin dat de regelgeving en de uitvoering van de Jeugdwet op basis van het voorgaande per 1 april 2018 voldoet aan alle (juridische) vereisten.

Daarnaast zijn de Verordening en de Nadere regels waar nodig afgestemd op ontwikkelingen in en wensen uit de dagelijkse praktijk.

Kader

- Het juridisch kader wordt gevormd door de Jeugdwet (artikelen 2.9, 2.10, 2.12 en 8.1.1, derde lid);
- “Samen werkt beter”, beleids- en uitvoeringsplan Vernieuwing Sociaal Domein 2014-2015 gemeente Ten Boer;
- De Verordening jeugdhulp en de Nadere regels jeugdhulp gemeente Ten Boer, beide uit 2015;
- De uitspraken in twee Wmo-zaken van de CRvB over de bevoegdheidsverdeling tussen raad en college.

Argumenten en afwegingen

Het voorstel voorziet in intrekking van de huidige Verordening jeugdhulp gemeente Ten Boer 2015 en de vaststelling van een – nieuwe – Verordening jeugdhulp gemeente Ten Boer 2018. We hebben gekozen voor een nieuwe Verordening in plaats van een wijzigingsverordening vanwege het grote aantal – soms kleinere – wijzigingen. De belangrijkste onderdelen worden hier besproken.

Formele en informele ondersteuning

In de begripsomschrijving zijn de termen informele en formele ondersteuning opgenomen. Deze stonden in de Nadere regels, maar krijgen nu een plaats in de Verordening. De toelichtingen zijn gelijktijdig meeverhuisd.

Pgb-tarieven

Voor de jeugdhulp is het belangrijk dat er goede indicaties worden afgegeven en dat jeugdigen/ouders desgewenst recht hebben op een pgb waarmee zij passende jeugdhulp kunnen inkopen. Dat lukt normaliter met een pgb-tarief, dat gebaseerd is op de geldende zin-tarieven.

De uitspraken (in twee Wmo-zaken) van de CRvB van 18 mei 2016 en 17 mei 2017 hebben betrekking op de vraag of de raad dan wel het college bevoegd is om de wijze waarop de hoogte van pgb-tarieven wordt bepaald, vast te stellen. Uit die uitspraken blijkt in elk geval dat delegatie aan het college in dit geval niet is toegestaan. De grondslag voor de berekening van de hoogte van een pgb en de uitwerking daarvan zijn daarom nu beide opgenomen in de Verordening.

Het meest voor de hand ligt om de hoogte van de pgb-tarieven te baseren op de zin-tarieven jeugdhulp. Hierbij is gebruik gemaakt van de tarieven die resulteerden uit de door het RIGG voor 2018 gehanteerde inschrijfprocedure. Dit is op dit moment de meest transparante berekeningsmethode en aan de inwoners het best uit te leggen.

Aanbieders van jeugdhulp die zich met een pgb laten uitbetalen kunnen inmiddels op de hoogte zijn van de nieuwe zin-tarieven 2018 (RIGG). Het is ook aan de aanbieders het best uit te leggen dat die zin-tarieven als basis dienen voor de berekeningswijze van de nieuwe pgb-tarieven. Als je een lager tarief zou hanteren, is het risico dat daardoor meer maatwerk-rgb's moeten worden afgegeven reëel. Een maatwerk-rgb is een pgb waarbij naar boven wordt afgeweken van de standaardtarieven.

We hebben drie scenario's onderzocht. Bij twee daarvan zijn de zin-tarieven het uitgangspunt. Daarnaast is er een scenario onderzocht dat gebaseerd is op de AWBZ-tarieven 2014. Dit

scenario vinden wij niet houdbaar omdat de AWBZ drie jaar geleden is afgeschaft en in dit scenario geen relatie meer bestaat tussen deze tarieven en de werkelijke zorgkosten. Van de beide overige scenario's hebben we het in financieel opzicht het minst ongunstige gekozen. Deze keuze hebben wij op onderstaande wijze in de verordening verwerkt

In de Verordening wordt in de eerste plaats een onderscheid gemaakt tussen een tarief voor formele ondersteuning en een tarief voor informele ondersteuning. Voor de definitie van deze twee vormen van ondersteuning wordt verwezen naar artikel 1 van de Verordening. We kiezen voor de vaststelling van de hoogte van het formele tarief voor een percentage van het rekenkundig gemiddelde van de zin-tarieven waarvoor jeugdhulpaanbieders voor die betreffende categorie voor 2018 hebben ingeschreven. Hierbij is gebruik gemaakt van de tarieven zoals die resulteerden uit een door het Regionaal Inkoopbureau Groninger Gemeenten (RIGG) voor 2018 gehanteerde inschrijfprocedure.

In 2018 worden voor het eerst ook tarieven opgenomen voor specialistische begeleiding. Hiermee sluiten we beter aan bij de dagelijkse praktijk.

Formele ondersteuning is vanaf nu onderverdeeld in zes categorieën (productgroepen). Het gaat om:

1. persoonlijke verzorging,
2. begeleiding individueel/gezin,
3. specialistische begeleiding individueel/gezin,
4. begeleiding groep,
5. specialistische begeleiding groep en
6. verblijf/logeren.

Daarnaast is een afzonderlijke categorie voor vervoer opgenomen.

Voor de zes categorieën formele ondersteuning is het tarief bepaald op 70% van bovenbedoelde zin-tarieven 2018. Het gekozen percentage houdt verband met het feit dat er geen kosten van ondersteunend personeel, zoals bijvoorbeeld administratief en bemiddelend personeel, en andere overheadkosten zijn. Daar is een pgb ook niet voor bedoeld. Dat is in lijn met artikel 10 lid 3 van de Nadere regels. Dit percentage ligt in lijn met het beeld dat onderzoeken (o.a. Berenschot 2013, KPMG 2014) naar de hoogte van overheadpercentages in de sectoren Wmo en jeugdhulp in de voorbije jaren te zien hebben gegeven. Waarbij we opmerken dat het percentage van 70% in vergelijking met andere gemeenten aan de onderkant zit.

Voor de categorie vervoer sluiten we aan bij de Wmo-tarieven.

Als basis voor de tarieven is – zoals gezegd – in de eerste plaats een keuze gemaakt voor de zes meest voorkomende soorten jeugdhulp (productgroepen). Voor elk van deze soorten is bepaald wat het gemiddelde zin-tarief is. Hierbij is gebruik gemaakt van de tarieven zoals die resulteerden uit de door het RIGG voor 2018 gehanteerde inschrijfprocedure.

We hebben in de nieuwe tabellen de tariefdifferentiatie op basis van de omvang van de geïndiceerde jeugdhulp losgelaten omdat die differentiatie werd ingegeven door de gedachte dat er een verband zou bestaan tussen de duur van de jeugdhulp en de zwaarte ervan. In de praktijk is van een dergelijk verband niet gebleken.

In onderstaande tabel staat een overzicht van de pgb-tarieven voor 2018. Dit zijn de tarieven die zijn opgenomen in (de bijlage bij) de Verordening.

PGB tarieven jeugdhulp	eenheid	Tarief formele ondersteuning	Tarief informele ondersteuning
Begeleiding individueel/gezin	uur	€ 38,61	€ 15,55
Specialistische begeleiding individueel/gezin	uur	€ 50,68	€ 15,55
Persoonlijke verzorging	uur	€ 36,40	€ 15,55
Begeleiding groep	dagdeel	€ 39,45	€ 15,55
Specialistische begeleiding groep	dagdeel	€ 50,46	€ 15,55
Verblijf/logeren	etmaal	€ 83,05	€ 23,33
Vervoer (retour)	stuk	€ 5,38	€ 2,70 *)

**) In de oude tabel is geen afzonderlijke productgroep vervoer opgenomen.*

Het vermelde tarief voor vervoer is afgeleid uit de tarieven begeleiding groep inclusief resp. exclusief vervoer.

Het informele tarief is in de Verordening vastgelegd en bedraagt op dit moment € 15,55. Dit tarief wijkt af van het informele Wmo-tarief dat onlangs voor de meeste producten is verhoogd naar € 20,00. Die € 20,00 is geënt op het tarief dat geldt bij de Wet langdurige zorg. Zo'n verhoging kan een verschuiving van formele naar (goedkopere) informele hulp tot gevolg hebben. Dat zou dan kunnen leiden tot een matiging van de kostenontwikkeling. Op dit moment valt daar echter nog niets over te zeggen.

Zonder bovenstaand effect zal een ophoging van het informele tarief jeugdhulp van € 15,55 naar € 20,00 voor de gemeente tot een verdere kostenverhoging leiden.

Het tarief van € 15,55 is ruim 150% van het wettelijk minimumloon. Haast alle informele jeugdhulp wordt gegeven door ouders en/of pleegouders en voogden. Het lijkt niet noodzakelijk om de beloning en het daarop te baseren informele tarief hoger te laten zijn dan € 15,55. Hoewel de niet gebruikelijke jeugdhulp ook van behoorlijke zwaarte en omvang kan zijn, ligt die toch meer in de sfeer van de relatie ouder-kind dan wanneer het gaat om Wmo-hulp waar sprake is van onderlinge zorg tussen volwassenen.

Zolang het eerdergenoemde effect op de kosten voor de Wmo niet zichtbaar is, adviseren wij daarom om ten aanzien van de jeugdhulp het informele tarief toch op € 15,55 te handhaven.

Indexering

Het college kan de tarieven voor formele en informele ondersteuning jaarlijks indexeren. Welke index daarvoor wordt gebruikt, kan door het college per voorziening worden bepaald.

Afstemming met andere jeugdhulpvoorzieningen

In de huidige Verordening is de afstemming van de jeugdhulpvoorzieningen met andere voorzieningen nog niet geregeld. Dit was een omissie. Met dit voorstel herstellen we dit. Het gaat om de afstemming van jeugdhulpvoorzieningen met gecertificeerde instellingen, het justitiedomein, voorschoolse voorzieningen, Veilig Thuis (*de opvolger van het Advies- en Meldpunt Huiselijk Geweld*), het onderwijs en Wmo-voorzieningen. We sluiten hiermee aan bij de verschenen voorbeelddocumenten. In de artikelsgewijze toelichting geven we aan hoe we deze afstemming in de dagelijkse praktijk vorm hebben gegeven.

Ouderbijdragen

De Jeugdwet kent geen ouderbijdragen meer. We hebben de Verordening en de Nadere regels inclusief de toelichtingen op deze stukken hiermee in overeenstemming gebracht.

Toekenning met terugwerkende kracht

Er is een bepaling over terugwerkende kracht opgenomen. Het gaat hier om de situatie dat achteraf een vergoeding voor jeugdhulp wordt aangevraagd, terwijl de behandeling of hulp inmiddels is gestopt.

Gebruikelijke hulp

Het begrip gebruikelijke hulp hebben we in een afzonderlijke bijlage bij de verordening uitgewerkt (bijlage 1). Met deze uitwerking hebben we aangesloten bij de definitie en de normstellingen van het Centrum Indicatiestelling Zorg (CIZ) uit december 2016.

Toezichthouder

We hebben in de Verordening een bepaling opgenomen (artikel 13) waarin het college een toezichthouder aanwijst die belast is met het toezicht op de naleving van de Jeugdwet, waaronder de bestrijding van misbruik, oneigenlijk en (onterecht) niet-gebruik van deze wet.

Aanpassing diverse begrippen

- a. In lijn met de Jeugdwet hebben we het begrip jeugdzorg vervangen door jeugdhulp.
- b. Het begrip familiegroepsplan is hernoemd in ondersteuningsplan. Hiermee sluiten we aan bij de praktijk.
- c. Het begrip overige voorzieningen dat in de huidige verordening en Nadere regels nog voorkomt, hebben we geschrapt. Hiermee sluiten we aan bij de terminologie uit de praktijk.

Maatschappelijk draagvlak en participatie

Het betreft deels een overzetting van bestaande regelgeving uit de Nadere regels jeugdhulp naar de Verordening. Daarnaast hebben we een omissie in de bestaande regelgeving (aansluiting bij andere voorzieningen) hersteld. De zorgvuldige en op maat gerichte uitvoering van de jeugdhulp voor jeugdigen en/of ouder(s) is nooit in het geding geweest. Het gaat hoofdzakelijk om het verbeteren van de formeel-juridische grondslag, bijvoorbeeld de grondslag voor de hoogte van de pgb-tarieven en de tarieven zelf. Enkele bepalingen zijn nieuw en/of verbeterd in de verordening. De toelichtingen op de verordening en de Nadere regels zijn uitgebreid en met de aanpassingen in overeenstemming gebracht.

Financiële consequenties

Als startpunt voor het berekenen van de financiële effecten is de groep pgb-budgethouders genomen die op 1 december 2017 een pgb had. Er is aangenomen dat er geen groei in aantal/zorggebruik zal plaatsvinden. Dus dat uitstroom zal leiden tot instroom van eenzelfde zwaarte.

In 2018 worden voor het eerst ook tarieven opgenomen voor specialistische begeleiding. In een enkel geval zal een pgb worden verstrekt voor een productsoort die zelfs dan nog niet onder de productsoorten uit de tabel valt; dan is er sprake van echt maatwerk-rgb. Bij het benaderen van de financiële effecten van de nieuwe pgb-tarieven was een complicerende factor, dat op dit moment de productsoorten die ten grondslag liggen aan de huidige pgb budgetten niet zijn vastgelegd. In verreweg de meeste gevallen zal dit de 'normale' begeleiding individueel of de 'normale' begeleiding groep zijn.

Structureel financieel effect vanaf 2019 op jaarbasis

Onder de bovenbeschreven aannames, is de verwachting dat de kosten op jaarbasis met circa € 6.000 zullen stijgen. Daarbij moet wel bedacht worden dat er vanaf 2015 geen indexatie op de pgb-tarieven is toegepast; als we wel geïndexeerd hadden, zouden de uitgaven ook al hoger uitgekomen zijn.

Indexatie

Het is mogelijk dat de zin-tarieven in de contractperiode nog stijgen. In de inkoopdocumenten van de RIGG is het volgende opgenomen: "De Opdrachtgever hanteert bij de Open house inkoop tarieven met als basis het prijspeil 2017. Gedurende de periode 2018 en verder, wordt er slechts loonprijsindexatie toegepast, indien de gemeenten via het rijksbudget Jeugdwet een dergelijke indexatie ontvangen."

De pgb-tarieven zijn gebaseerd op de 'zin-tarieven 2018'. Dat betekent dat een stijging van de zin-tarieven niet automatisch hoeft te leiden tot aanpassing van de pgb-tarieven. Het college heeft de vrijheid om de pgb-tarieven wel of niet te indexeren. Wanneer hierover te zijner tijd besluitvorming plaatsvindt, is het belangrijk om rekening te houden met de uitvoering; budgethouders krijgen uiterlijk rond eind november/begin december een budgetbeschikking voor het volgende jaar.

Financieel effect voor het jaar 2018

De nieuwe pgb-tarieven gelden vanaf 1 april 2018. Iedereen behoudt tot 1 april 2018 zijn oude budget. Er is overgangsrecht geformuleerd waarbij uitgangspunt is dat alle bestaande budgethouders tot einddatum van hun indicatie doch uiterlijk tot 1 januari 2019, het voor hen voordeligste tarief krijgen. Als het oude tarief hoger was, behouden zij dat tot die datum, als het nieuwe tarief hoger is, wordt dit voor hen vanaf 1 april 2018 toegepast.

Per saldo leidt dat tot eenzelfde verwachting voor 2018 als die we structureel vanaf 2019 voorzien, alleen dan slechts voor een periode van 9 maanden in plaats van 12 maanden. Het verwachte nadelige effect van de nieuwe tarieven in 2018 is circa € 4.500 ($9/12 \times € 6.000$).

Dit leidt tot een extra financieel nadeel ten opzichte van de begroting 2018 (€ 4.500) en ten opzichte van toekomstige begrotingen (€ 6.000). We verwerken dit in de prognose in de voortgangsrapportage 2018-I en in de meerjarenramingen.

Overige consequenties

Als gevolg van de hiervoor beschreven actualisatie van de Verordening moeten ook de nadere regels jeugdhulp een juridische actualisatie krijgen. Deze zijn ter kennisname meegestuurd, zodat u op de hoogte bent van de totale samenhang van de regelgeving. Over de actualisatie van de Nadere regels besluit echter ons college.

Vervolg

De Verordening wordt formeel op de gebruikelijke wijze bekendgemaakt.

Lange Termijn Agenda

datum